

Крім того, на занятті через виконання певних вправ, нестандартних і творчих завдань особлива увага приділялася усвідомленню специфіки дискурс-аналізу як способу текстоцентричного підходу, що висвітлює:

– функції висловлення внаслідок його ролі й позиції в тексті/дискурсі (Джуліан Гаус);

– специфіку феноменів «дискурсів, що змагаються» (competing discourses) та «дискурсів, що накладаються» (overlapping discourses) в ситуації «дискурсу в дискурсі» (Безіл Хатім).

Таким чином, наші власні розвідки доводять, що ознайомлення майбутніх викладачів іноземної мови з концептуальними настановами та засобами текстоцентричного й жанрово-дискурсивного підходів правомірно вбачати доцільним в контексті їхньої підготовки до організації процесу формування текстотвірної компетентності філологів-германістів. Останні, з одного боку, націлені на формування якостей філологів-германістів як вторинних мовних особистостей, з іншого, – на розвиток і вдосконалення їхньої текстотвірної компетентності, що сприймати, аналізувати, відтворювати, створювати, редагувати власні висловлення та інших.

Література:

1. Levy J. Translation as a decision process. *The Translation Studies Reader*/ed. by L. Venuti. London, New York : Routledge, 2000. P. 148–159.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-614-3-2-39>

КУРС «АНГЛІЙСЬКА МОВА ДЛЯ СІЛЬСЬКОГО БІЗНЕСУ» ЯК РЕСУРС РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Залужна М. В.

*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри англійської філології та лінгводидактики
Запорізький національний університет
м. Запоріжжя, Україна*

У сучасних умовах трансформації економіки та необхідності післявоєнного відновлення України особливого значення набуває розвиток сільських територій як основи економічної стабільності. Водночас обмежений рівень володіння іноземними мовами серед представників сільського бізнесу стримує їхню інтеграцію у глобальні ринки, міжнародні туристичні потоки та партнерські мережі. Сфера сільського туризму та

гостинності демонструє значний потенціал, однак потребує впровадження інноваційних освітніх рішень, які поєднують мовну підготовку з розвитком комунікативних та підприємницьких компетентностей.

Проблематика професійно орієнтованого навчання іноземних мов широко досліджується у працях зарубіжних і вітчизняних науковців. Зокрема, концепція інтегрованого навчання предмета і мови (CLIL) розкрита у роботах Д. Койла, Ф. Болла та Д. Марша [1]. Питання розвитку компетентнісного підходу в освіті висвітлено у документах Європейської Комісії [2]. Дослідження у сфері туризму та сільського розвитку підкреслюють важливість мовної компетентності для підвищення конкурентоспроможності регіонів [3]. Окремі наукові розвідки також акцентують роль цифрових технологій у розвитку малого бізнесу та гостинності [4]. Разом із тим, недостатньо дослідженим залишається питання інтеграції мовної підготовки з потребами сільського підприємництва України в контексті економічного відновлення.

Метою дослідження є обґрунтування ефективності та аналіз досвіду впровадження курсу «Англійська мова для сільського бізнесу» як інструменту інтеграції інновацій у сфері підприємництва, туризму та гостинності, визначення його ролі у стимулюванні економічного розвитку сільських територій України.

Концепція курсу та його компетентісний потенціал. Курс «Англійська мова для сільського бізнесу» був розроблений у рамках україно-естонського проєкту «Створення культури партнерства та розвитку спільних місцевих продуктів для підвищення експортної спроможності малого бізнесу на прифронтових та прикордонних сільських територіях» за підтримки Естонського центру міжнародного розвитку та Талліннського університету. Метою курсу стало формування у слухачів практичних навичок володіння англійською мовою, необхідних для ефективного спілкування, ведення бізнесу, просування продукції та встановлення ділових контактів у сфері агробізнесу та сільського туризму. Цільова аудиторія – представники сфери сільського туризму, гостинності, креативних індустрій, сільського бізнесу з усіх регіонів України, які мають або прагнуть мати іноземних клієнтів та партнерів. Методологічною основою курсу є підхід CLIL, що дозволяє інтегрувати мовне навчання з фаховими дисциплінами [1]. Курс узгоджується з принципами Європейського простору вищої освіти, зокрема, компетентісною орієнтацією; міждисциплінарністю; практичною спрямованістю; принципом навчання упродовж життя [2].

Курс тривалістю у 8 тижнів викладався упродовж березня-квітня 2025 р. Програма курсу з 10 тем була розроблена з урахуванням потреб учасників (виявлених шляхом онлайн опитування) та з фокусом на різних аспектах сільськогосподарського підприємництва (зокрема на взаємодії з клієнтами, маркетингу, управлінні та операційній діяльності), і адаптована до умов

сільськогосподарського бізнесу. Запропонована модель впровадження – через практичні онлайн заняття, зустрічі розмовного клубу за участі іноземних фахівців Мері Джо Гаріс (США) та Марта Рейманна (Естонія), асинхронне навчання на LMS платформі SendPulse Академії сільського розвитку Спільки сільського зеленого туризму України – дозволила урізноманітнити підходи до викладання, зробити їх гнучкими, інтерактивними та максимально ефективними.

Інтеграція інновацій у навчальний процес. Модернізацію процесу навчання під час провадження курсу було забезпечено через застосування: проєктно-орієнтованого навчання (розробка та представлення бізнес-ідей у сфері агротуризму); кейс-методу (аналіз реальних практик сільського підприємництва); симуляційних технологій (моделювання ситуацій обслуговування клієнтів, фінальний бізнес пітчінг); цифрових інструментів (створення англomовного контенту, використання LMS платформи SendPulse) та автентичних матеріалів. Такі підходи відповідають сучасним тенденціям інтернаціоналізації й цифровізації освіти та економіки [4].

Роль курсу у розвитку туризму та гостинності. Сільський бізнес та туризм є перспективним напрямом диверсифікації економіки, однак його розвиток значною мірою залежить від здатності суб'єктів господарювання ефективно комунікувати з іноземними клієнтами. Запровадження курсу дозволяє підвищити якість надання послуг; розширити доступ слухачів до міжнародних ринків; покращити маркетингові стратегії та формувати позитивний імідж українського сільського бізнесу.

Вплив на економічне відновлення. Курс має потенціал стати чинником економічного відновлення України, оскільки сприяє розвитку малого та середнього бізнесу у сільських громадах; залученню іноземних туристів та інвестицій; поживленню експорту локальних продуктів та покращенню якості надання послуг, що у контексті децентралізації сприятиме підвищенню економічної самостійності та стійкості територіальних громад.

Ефективність курсу у покращенні мовленнєвих навичок слухачів та ведення бізнес-комунікації англійською мовою засвідчили результати підсумкового тестування та фінальний захід – моделювання бізнес-пітчінгу з презентаціями та обговоренням виступів. Фідбек, отриманий від учасників курсу, продемонстрував, що актуальний та корисний курс розширив їх можливості ділового спілкування та промоції продукції й послуг.

Отже, результати впровадження курсу «Англійська мова для сільського бізнесу» доводять його доцільність як сучасного освітнього інструменту, спрямованого на формування професійно орієнтованої іншомовної компетентності. Аналіз потенціалу курсу у контексті інтеграції інновацій у сфери менеджменту, туризму та гостинності засвідчив його здатність позитивно впливати на економічний розвиток сільськогосподарської галузі країни. Поєднання підходів CLIL, цифровізації та практико-орієнтованого

навчання сприяє підвищенню конкурентоспроможності сільського підприємництва та інтеграції у міжнародні ринки. Інтеграція мовної підготовки з інноваційними підходами у менеджменті сільського бізнесу, сільському туризмі та гостинності сприяє підвищенню конкурентоспроможності українських підприємців та створює передумови для сталого економічного відновлення регіонів.

Література:

1. Coyle D., Hood P., Marsh D. *CLIL: Content and Language Integrated Learning*. Cambridge: Cambridge University Press, 2010.
2. European Commission. *Key Competences for Lifelong Learning*. Brussels, 2018.
3. Lane B., Kastenholz E. Rural tourism: the evolution of practice and research approaches – towards a new generation concept? *Journal of Sustainable Tourism*. 2015. Vol. 23(8–9). P. 1133–1156. <https://doi.org/10.1080/09669582.2015.1083997>
4. Buhalis, D., Amaranggana, A. (2015). Smart Tourism Destinations Enhancing Tourism Experience Through Personalisation of Services. In: Tussyadiah, I., Inversini, A. (eds) *Information and Communication Technologies in Tourism 2015*. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-319-14343-9_28

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-614-3-2-40>

INTERDISCIPLINARY INTEGRATION IN ENGLISH

Ivanova T. V.

*Lecturer, Faculty of Foreign Languages, Media and Psychology,
Department of Foreign Languages for Professional Communication of
International University
Odesa, Ukraine*

The principle of interdisciplinary integration facilitates the implementation of each of the other teaching principles, just as all these principles create the didactic foundations for the systematic realization of interdisciplinary connections. These principles include: 1) accessibility and durability; 2) an individual approach and collective activity; 3) activity and consciousness; 4) the unity of teaching and upbringing; 5) visualization (clarity); 6) systematicity and последовательность (consistency); 7) scientific character; 8) the connection of learning with future professional activity.